

Nr 229.

Av herrar **Jönsson** i Fridhill och **Pehrsson** i Bramstorp, om skriveelse till Kungl. Maj:t angående ett effektivare utkrävande från försumliga skattskyldiga av påförda utskylder.

Bland stora lager av vårt folk har sedan länge den meningen med all rätt varit grundad, att det vore en skriande orättvisa, att personer, som på grund av sjukdom eller annan oförvållad orsak råka i en sådan ekonomisk ställning, att de ej kunna fullgöra sin skattskyldighet till stat och kommun, härigenom berövas sina medborgerliga rättigheter. Emellertid befinnas ju i mångtaliga fall bland dem, som ej fullgöra nämnda skyldigheter, även sådana, som av ren ovilja söka undandraga sig desamma. För att söka åstadkomma rättvisa härutinnan mot dem, som utan eget förvållande kunde förlora rösträtt på grund av skattestrecket, har utredning varit verkställd i syfte att finna utvägar att från rösträtt utestänga notoriska skattesolkare. Utredningen visade emellertid att oöverkomliga svårigheter komme att uppstå för de myndigheter, som finge sig ålagt att skilja på dem, som häftade för skatt på grund av oförmåga, och dem, som saknade vilja att betala.

Vid urtima riksdagen 1918, då denna fråga var föremål för ingående prövning, kunde icke heller betryggande medel utfinnas för åstadkommande av rättvisa mellan dessa kategorier, hur önskvärt det samma allmänt ansågs. Nämnda riksdag beslöt antaga vissa förändringar i kommunalförfattningarna, varigenom bland annat rösträtt tillerkännes dem, som under minst ett av senast tre förflutna år erlagt påförda utskylder till kommunen. Genom antagande av det vilande grundlagsförslaget försvinner utskyldsstrecket vid utövandet av politisk rösträtt. Nödvändigheten av att finna en framkomlig väg för att debiterade utskylder ordentligt erläggas, där icke ömmande omständigheter påkalla befrielse, framträder med anledning härav med ökad styrka. Det enligt vårt förmenande enda bärande för samhällets bestånd är att alla medborgare i förhållande till sin skattekraft få bidra till utgiftsbehovet, och rättigheter att deltaga i allmänna angelägenheter motsvaras av skyldigheter att fullgöra de förpliktelser, som samhället i sin ordning rättvisligen kan påkalla.

För beredande av möjlighet att i större utsträckning än tidigare varit fallet uttaga påförda utskylder av dem, som genom arbete eller annan inkomst hade möjlighet att erlægga desamma, avläts i kungl. proposition till 1918 års urtima riksdag begäran om tillägg till lagen av den 19 juni 1917 om införsel i avlöning, pension eller livränta, och beslöt riksdagen i enlighet härmed. Denna rätt att gripa inkomster har visat sig vara en synnerlig värdefull anordning för vederbörande uppboordsmyndigheter och jämväl åstadkommit värdefulla resultat. Det finnes dock tyvärr allt fortfarande folk med ibland synnerligen goda inkomster, som gäcka de försök, som kunna planeras mot dem både i fråga om taxering och framför allt debiterade utskylders indrivning. Desamma äro väl mantalsskrivna någonstädes men svåra att anträffa av myndigheterna. Vid större arbetsplatser, särskilt säsongarbeten, är det icke sällsynt att höra personer med rätt höga årsinkomster skryta för kamraterna med att de på grund av sin ombytliga vistelse å olika orter ej på många år erlagt skatt. Att sådant, ej minst bland ordentliga kamrater, väcker harm är naturligt. Det måste därför ifrågasättas, om icke ändring eller tillägg till förenämnda lag skulle kunna åstadkommas i här berörda hänseende och jämväl kunde bli effektiv vid behov i andra fall, t. ex. för uttagande av uppfostringsbidrag. Vi tilltro oss icke kunna giva anvisning eller angiva närmare riktlinjer för ernående av ifrågavarande syfte. Man skulle emellertid för personer med tvivelaktig vilja och ombytlig vistelse kunna tänka sig ett system med uppehållsböcker, som årligen obligatoriskt borde uppvisas i mantalsskrivningsorten och jämväl företes för anteckning å arbetsplatsen, med rätt och skyldighet för arbetsgivare att innehålla viss del av arbetsförtjänst.

Här påtalade missförhållande torde enligt vår uppfattning vara av den betydelse, att utredning bör företagas för att utröna, huruvida och under vilka framkomliga former påford skatt till stat, landsting och kommun må kunna indrivas hos försumliga skattskyldiga, och få vi anledning härav hemställa,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa, att Kungl. Maj:t ville låta utreda, huruvida och i vad mån utöver vad redan finnas stadgat möjlighet kan åvägabringas för uttagande av påförda utskylder av försumliga och tredskande skattskyldiga, samt här-
efter snarast till riksdagen avgiva förslag.

Stockholm den 21 januari 1921.

Sven Jönsson,
Fridhill.

Axel Pehrsson,
Bramstorp.